

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un sir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 20 Ianuarie st. v.

Telegrama noastră din numărul din urmă se exprimă cam *clar-obscur*. Biroul telegrafic, care ni-a trimis telegrama, pare că s'a sfîșit a se exprima mai limpede.

Sfiala în anumite împregiurări este lucru de bună cuviință. Aceasta însă, cu toate că nu e spriginită ca legea de brațul puterii publice, de multe ori mai riguroasă și mai stăruitoare decât legea.

Cum s'a putut vedea, telegrama ne spune că „la titlul „*Curtea*“ ministrul-president respinge cu toată hotărîrea imputarea, ca și când cercurilor Curții le lipsește sentimentul constituțional și respectul înaintea constituțiunii Ungariei. . . .” Biroul telegrafic însă s'a sfîșit a ne spune numai decât la începutul telegramei, că deputații în discursurile lor parlamentare ar fi tras la îndoială sentimentul constituțional în cercurile Curții. Aceasta noi numai presupunem, că așa va fi trebuit să fie, dacă ministrul-president s'a ținut ca fiind motivat a apăsă înaintea divanului țerii sentimentul constituțional al celor din cercurile Curții.

Pentru a da apărării sale ponderosită recerută, ministrul-president a luat refugiul la argumentul cel mai puternic, la regele Ungariei. Da, dl Tisza la acesta a apelat, care „nu numai stimează legile și drepturile Ungariei, ci pretinde aceasta și dela alții.”

Ne aducem încă bine aminte de afacerea cea penibilă, care rescolise multă volbură în țeară și în lume și care se numia scurt „afacerea Janski”. În timpul acela dl Tisza ear' a fost silit, ca și acum, să se pronunțe în fața „representanților” țerii.

Diferă enunțiatul de atunci de cel de acum.

Atunci s'a creșut autorisat a condamna unele procederi în cercurile militare.

„Autorisațiunea” a produs o coală de pensie pentru un general de rang înalt din Budapesta și o promovare a unuia din cercurile cele condamnate militare; ear' dlui Tisza i-se veni autograful, la care a făcut în ședința de ieri alusiune.

Le-am amintit toate aceste, nu ca să le facem obiect de discușiune, ci ca să constatăm, că dl ministru-president, când e vorba de a-și apăra pozițiunea, își permite a trece și preste regulele cuviinței, aducând în discușiune chiar și persoana monarhului. Biroul telegrafic însă este atât de circumspect, încât în raporturile sale retace pe cei-ce au dat privilegiul, ca dl Tisza să aducă pe monarh în discușiune.

Și din punctul seu de vedere biroul poate să aibă dreptate. Membrii poporului suveran trebuie cruțați, ca nu cumva cei-ce constituie biroul să se expună la eventualitatea de a deveni disgrația celor dintâiu.

Dacă însă biroul telegrafic scie să dovedească fineță față cu membrii casei deputaților, dl Tisza are diplomația de a apela deadreptul la monarh și a vorbi nu atât către deputații din sala parlamentului, ci către o sumă de reprezentanți, cari sînt afară și departe de sala parlamentară din Budapesta.

Biroul telegrafic cruță pe membrii poporului suveran; consilierul coroanei apelează deadreptul la monarh.

„Fineță” aceasta diplomatică a dlui ministru-president este de mai mare importanță decât eticheta întoarsă a biroului telegrafic.

Dl Tisza vorbește așa dîcînd pe fereastră, pentru-ca să audă cei din afară de parlament.

Și este de interes a ști, dacă a fost constrîns să o facă.

Cui spune dl Tisza, că regele pretinde și dela ei să stimeze legile și drepturile Ungariei?

Dacă ar spune-o aceasta șieși, colegilor sei din minister și armatei celei mari de deputați și funcționari publici de tot felul, care vor să facă din Ungaria o Maghiarie, adresa ar fi cea mai nimerită. Legea de naționalități, imperfectă așa cum a eșit din mâinile legislatorilor la 1868, ar învia de nou, când cuvintele ministrului-president din ședința de ieri ar și străbate la adresele cele adevărate. Legea de naționalități nu numai că ar învia, ci s'ar

pute perfecționa fiind alimentată din drepturile Ungariei, care a conservat naționalitățile destinate a trăi în una și aceeași patrie, acum aproape de o mie de ani.

Trăgîndu-și bine seama dl ministru-president, se putea cruța de osteneala ce i-a dat-o vorbind pe fereastră la adresa celor din afară de parlament.

Întrebarea însă este, că dacă putea să se cruțe de osteneala aceasta, la a cui adresă au fost totuși îndreptate cuvintele d-lui ministru-president?

Am apărut prea pretensivi, când am dîce, că numai la adresa noastră a Românilor din țările coroanei unguresci. La toată întîmplarea nu vom greși dîcînd, că și la adresa noastră a Românilor din țările coroanei unguresci.

De cumva vom fi nimerit cugetul d-lui ministru-president, apoi ne pare rău, că verde trebuie să i-o spunem, că a greșit și că rău a greșit adresa.

Unde pe fața pămîntului mai este un popor, care să stimeze legile țerii, chiar și când legile sînt asupritoare, cum este poporul român? Ear' dacă este vorba de drepturi, pentru-ce sînt Românii din țările coroanei unguresci atât de urgisiți de dominanții situațiunii? Pentru-că țin, ca la fericirea lor sufletească, la drepturi așa după-cum s'au desvoltat în țările aceste și nu consimt cu ideile revoluționare, căror se închină acei ce au rupt-o cu trecutul istoric al țerii.

Dl Tisza de câte-ori se pronunță ar trebui să nu fie unilateral și să nu fie sclavul șovinismului maghiar. Ca bărbat de stat ar trebui să scie și să vadă, că, mergînd pe cărarea, pe care împinge șovinismul maghiar, de o parte înstrăinează elementele, care dau adevărata putere țerii coroanei unguresci, și de alta dă naștere unui proletariat de funcționari, cari astăzi spriginesc șovinismul maghiar, căci așa le vine la socoteală; mîne însă va sprigini pe acela, care le va promite, că le asigură el *panem et circenses*.

La adresa Românilor din țările coroanei unguresci nu pot fi îndreptate cuvintele d-lui Tisza și pentru aceea, fiindcă tocmai dînsul ar trebui să scie, că Ro-

mânii din Transilvania așteaptă de douăzeci și doi de ani, ca să fie ascultați și ei în ceea-ce privește pozițiunea lor politică în Ungaria, ear' cei din Ungaria proprie, în urma politicei de rancoare, sînt scoși din toate pozițiunile politice și siliți a aștepta, dimpreună cu Ardelenii, timpuri mai bune.

În fine dl Tisza ar trebui să mai scie, că Românii regretă din suflet că sînt osîndiți în Ungaria numai a suferi. Cu toate aceste ei sînt patrioții cei mai leali.

Aceia însă, cari, ca și Românii dau ceea-ce este al statului, statului, și se ferească numai de complicitate la făurirea asupririlor îndreptate asupra lor înșile, n'au lipsă de lecțiuni „patriotice”, ca și ale d-lui Tisza. Dl Tisza aibă bunătate și aplice lecțiunile acolo, unde ar fi cu mult mai de folos, la conaționalii sei.

Discursul deputatului Mihail Dimitrievici,

ținut în ședința dietei unguresci dela 25 Ianuarie st. n.

(Urmare.)

Voiu numai să vă aduc aminte acele timpuri grele, când noi cu toții deopotrivă gemeam sub greutatea absolutismului vienez. Atunci, când d-voastre încă n'ați paradat cu puterea și despre raporturile față cu noi ați cugetat altminterlea. D-voastre prea bine veți ști, ce abis au creat anii 1848—1849 între Sîrbi și Maghiari. Și când a sosit timpul, ca Viena să o rumpă cu regimul absolut, cine s'a luptat mai mult ca Sîrbi pentru restituirea constituției? Și Ardealul i-a trimis deputații în consiliul imperial. Orașul Triest, după o sfîtuire mai lungă, încă s'a plecat. Singur numai regatul croato-slavon s'a alipit mai tare către Ungaria. Ear' dintre naționalitățile din Ungaria singuri numai Sîrbi au resistat cu îndărjire de a-și trimite deputații în „Reichsrath”, și anume Sîrbi au fost aceia, care au susținut în dieta regnicolă din Agram opoziția în contra „Reichsrath”-ului și care s'au luptat pentru uniunea cu Țeara-Ungurească. Dacă pe acele vremuri Sîrbi nu se purtau astfel, cine scie nu-i succedea lui Schmerling, adunînd în giurul seu toate puterile naționalităților din monarhie, să frîngă și cea din urmă și unică rezistență a Maghiarilor?

Că aceasta nu s'a întîmplat atunci, nu trebuie uitat, că e și meritul Sîrbilor. E curios, foarte curios, că pe acel timp dintre toate naționalitățile Sîrbi s'au luptat mai mult pentru restituirea constituției, acei Sîrbi, care înainte de

Foița „Tribunei”.

Ursita Găsitului.

Poveste din popor.

De „Mărgineanul.”

(Urmare și fine.)

Feciorul, crescut în casă la oameni cu frica lui D-șeu, unde nu avu a face cu oameni de soiul neguțătorului, se încrede în vorbele acestuia și pleacă cu epistola spre acel oraș, pre când neguțătorul o ia pe alt drum, avînd într'adevăr să meargă la un tîrg în depărtare mare.

Ajuns aproape de oraș și fiind tocmai la ameași, se dă feciorul la umbra unui arbore de lîngă drum, sub care era și un isvor rece, — se îmbuce ceva și se se răcorească, căci era foarte cald. Nu gată bine cu mîncarea, și vine un om tînr, care încă bea nișcă apă rece și se pune la umbră, dîndu-i feciorului binețele.

Întrebîndu-se unul pe altul despre scopul călătoriei și dînd și în alte vorbe, Găsitul îi spune, cum din întîmplare a durmit un domn la ei, care l'a luat fecior de suflet, fiindcă n'are copii și cum acela, fiind silit a merge la un tîrg, tare departe, i-a dat epistola aceasta să meargă la muierea lui cu ea, căci dînsa îl va primi de fecior, fără a mai aștepta până-ce vine el dela tîrg. —

Soțul ăsta al Găsitului era un om tînr cu stare bună, era unul dintre aceia, care au fost ceruți pe fata neguțătorului de nevastă, fără a o căpeta, se înțelege dar', că nu-i era binevoitor întregii familii. Păreindu-i-se lucrul cam ciudat, ca acel neguțător să iee pe un fecior de pe sate fiu de suflet, ca să-i moștenească averea, când el are o fată, căreia îi poate lăsa averea, de ar mai fi pe cîtă este, — cere epistola, pentru-ca să o cetească, fîgăduindu-i că eară va pecetlui-o întocmai așa, precum este ea acum.

În urma acestei fîgăduințe îi dă Găsitul epistola să o desfacă.

Cetindu-o acel tînr, vede, că într'adevăr lucrul e ciudat, ba cu mult mai ciudat decât a cugetat, căci scîi bine ce grozăvenie cuprîndea epistola. Pentru-ca să nu-l descurăgieze pe Găsitul, nu-i spune că în epistolă e scris cu totul altceva, de cum i-a spus neguțătorul, ci vîind a o nimici, o face scăpată în isvor, lîngă care ședea.

— Pentru D-șeu, ce ai făcut, — dîse Găsitul spîriat, după-ce vedî epistola în apă.

— Fii pe pace, soțule, — răspunse celalalt, — căci nu-i nici o primejdie, îți voi serie eu alta, poate-că mai bună decât aceasta.

Scopul scăpării epistolei în apă a fost dorul de răsbunare, nu însă contra Găsitului, ci contra familiei neguțătorului și îndeosebi contra fetei din numita familie.

Adecă lui i-a venit o poftă de a păcăli pe fata neguțătorului prin acest fecior. Drept aceea se apucă, avînd cele de lipsă la sine, și scris o altă epistolă, tot în numele neguțătorului, în care îi spune muierei acestuia, că feciorul, care aduce epistola i-a scăpat lui, neguțătorului, viața, când fu năvîlit de nisece hoți și drept răsplătă, fiindcă e așa de frumos și de voinic, să-i dea fata de soție și să-i cunună fără a mai aștepta după el, căci dela tîrg nu poate veni încă vre-o cinci săptămîni și atunci vrea să-i afe căsătoria. Pe aceasta o pecetluesce cu măiestrie cum a fost cea dintâiu și o dă Găsitului, învîtîndu-l totodată și ce și cum să vorbească doamnei neguțătorului.

La despărțire Găsitul îi mulțumesc soțului seu pentru bunăvoință și se îndreptază spre oraș. Acolo se îmbracă în nisece haine frumoase, domnesci, și aflînd locuința numitului neguțător, intră înlăuntru și-i predă cu supunere doamnei epistola.

Până-ce doamna ceti epistola, fata ei cea frumoasă, care încă se afla acasă, vedî Doamne, fiind și ea vie și privind pe tînrul fecior, simți îndată un fel de atragere de inimă pentru dînsul, ba mai măsărîndu-l de vre-o două-ori cu privirea de sus până jos, se pomeni în o stare neașteptată, — se îndrăgosti în el binișor, cu toate că nici prin minte nu-i trecea scopul, cu care a venit tînrul.

Doamna se miră de cuprînsul epistolei și o dădă și fetei spre cetire, apoi se întoarse spre Găsitul cu întrebările: „cine i-a dat această epistolă? și când și de ce i-a dat-o?” — creșînd că de va fi ceva mișelie la mijloc, să-l prindă cu vorba.

Dar' i-a aflat omul, căci voinicul, învîțat de soțul seu, care-i dădă epistola, îi răspunde în liniștea cea mai mare și cu un ton blînd, cumcă în cutare loc un domn fu năvîlit de doi tâlhari cu scop de a-l jăful de bani și că el fiind tocmai aproape, îi sări într'ajutor și-l scăpă din mâinile ucigașilor nevîțemat; că drept răsplătă domnul îi mulțumi și-i scrisese această epistolă, cu care i-a dîs să vină aci spre a primi ceea-ce a scris în ea; dar' că ce a scris, ce nu, aceasta nu i-a spus-o.

Doamnei, ce-i drept, îi venia la socoteală tînrul, mai ales după-ce acesta i-a vorbit într'un fel atât de nevinovat, și creșînd că epistola e într'adevăr dela bărbatu-seu, — bag-seamă scrisoarea din întîmplare semăna binișor cu a bărbatului seu, — și că de aceea nu i-a spus feciorului ce a scris în ea, ca de cumva fata nu s'ar învîi a se mărita după el, să nu mai scie nimeni nimic, se hotărî a-l primi de ginere, așteptă însă a auzi părerea fetei mai întăiu.

Frumoasa fată ceti epistola nu odată, ci de trei ori și abia își putea crede ochilor, apoi îndreptîndu-se spre mamă-sa, o întrebă:

aceea cu 10—12 ani se luptau pe față cu Maghiarii. Și cel-ce scie cum a fost dispoziția la Sârbi în anii 1848 și 1849, cel-ce scie, că în tristul războiu civil nobilimea maghiară nu numai a aprins, dar și-a dăruit de deservire cea mai mare parte a satelor din Bănat și Bacăa (Strigări în stânga extremă: Sârbi au fost crudeli!), acela desigur se va mira, că într'un timp atât de scurt, în decursul unui deceniu spiritele s'au domolit într-o dată. Dar' s'a aflat și între Sârbi un bărbat talentat și genial, care cu agerimea spiritului său, cu marea putere a convingerii sale a fost capabil să provoace această colosală schimbare a dispoziției în favorul constituționalismului maghiar și în favorul Maghiarilor. Acest rar bărbat, care și-a câștigat merite atât de mari pentru simpatia Sârbilor față cu Maghiarii și pentru restituirea constituției ungurești, este: Svetozar Miletić. (Tumult mare. Contrațiceri sgomotoase în stânga extremă.) Vă întreb acum, cum ați tractat cu acest bărbat? Cum l-ați mulțumit pentru serviciile ce vi le-a făcut? L-ați molestat cu procese și l-ați aruncat în temniță. În persoana lui a fost adânc vătămât cel mai frumos și mai sfânt drept al cetățeanului ungureș: adevăratul drept de imunitate al deputaților dietali. Pe el l-ați timbrat de necredincios în cel mai mârșav mod, cu toate că cu acest privilegiu s'a compromisat justiția ungurească, pentru-că numai prin dovezi compuse s'a putut constata starea faptică a lucrului, ceea-ce într-o adevăr e ceva unic în praxa criminală. Și această vexațiune a adus în sfârșit pe acest bărbat acolo, că ați e un viu mort. E într-o adevăr înfrorător acest caz și e și mai înfrorătoare morala lui, care va servi tinerei generațiuni sârbesci pentru totdeauna drept exemplu respingător.

Când Miletić din parte-i a început lupta constituțională, Maghiarii l-au aplaudat. În întruniri private, în adunări publice și în presă făgăduiau Sârbilor cerul și pământul. Aceasta totdeauna a fost așa, de câte-ori erau Maghiarii în strimțorare. Dar' cât ce ați ajuns la putere și la stăpânire, totdeauna s'a schimbat soarta.

În punctul 4 al condițiilor de pace, pe care au oferit-o Sârbilor Beöthy și Vukovics în Noemvrie 1848, a stat: „Drept garanță, că Sârbi își vor pute prezenta în propria lor limbă toate petițiunile către autorități și chiar și către guvernul central precum și rapoartele comunale, vor primi în aceeași limbă și rezoluțiunile autorităților și ale guvernului“. Și cum stăm astăzi în această privință? În cercul meu judecătoriale cercuale emit *propria autoritate* ordonanțe, că fiecare exhibit, ba chiar și aculesele se fie redigiate în limba maghiară, cu toate că actuala lege de naționalități dispune cu totul altminterlea în această privință.

În punctul 5 stă: „Își pot alege liber patriarhul“; ear' noi avem astăzi un patriarh numit, ba în punctul 6 stă chiar și aceasta: „Națiunea sârbească va căpăta pentru administrațiunea sa proprie un voivod.“

Mihail Horváth, din care am scos datele aceste, ȳice cu privire la aceste condițiuni următoarele: „Guvernul maghiar a mers atât de departe în concesiunile sale, încât, primindu-le pe acele, națiunea sârbească ar fi format aproape un stat în stat în Ungaria, căci chiar și o cestiune de interes pentru întreaga țară, cestiunea, dacă are să se susțină organizațiunea confiniilor militare, încă s'a făcut pendentă dela hotărârea acelei națiuni. Și afirmăm cu toată convingere, că comisiunea pentru apărarea țării, în acea situație

periculoasă a țării, trece încă și preste concesiunile oferite.“

Susținerea confiniilor militare s'a făcut atunci pendentă dela voința locuitorilor; în actuala eră constituțională nimeni nici n'a mai întrebat pe locuitorii confiniilor în privința înțetării acestora.

Tot atăta atențiune și prevenire a dovedit și dieta dela Seghedin. Când a prezentat legea pentru naționalități, ministrul-president Szemere a fost ȳis, că cestiunea trebuie astfel resoltată, „ca și atotputernicul, în ale cărui mâni se află destinele popoarelor, să poată ȳice despre Maghiari: „această națiune e vrednică de libertate, pentru-că a știut să fie dreaptă față cu alte națiuni“.

În acea lege se mai spune hotărât și aceea, că „particularii pot să-și prezenteze suplicile lor la ori-ce autoritate, după placul lor, în ori-care limbă și. că de drepturile congreselor noastre se ține și alegerea episcopilor“.

Dar' Mihail Horváth declară, că legea aceea a avut numai o singură greșeală, și anume aceea, că nu s'a creat în Martie 1848.

Și astfel ideile cele bune au venit totdeauna prea târziu.

Și la anul 1861, când ați simțit-o, că dieta de atunci nu va ține mult, dacă nu mă înșel, chiar la propunerea actualului ministru-president ați adus hotărârea, că cea dintâi dietă ce se va întruni are să rezolve cestiunea naționalităților. Întreb acum, cum s'a resoltat mai târziu această cestiune? S'a adus așa numita lege despre egala îndreptărire a naționalităților, ceea-ce după a mea părere nu este altceva, decât ironia egalei îndreptățiri.

Legea însăși astăzi nu se aplică nici într-o parte a sa, după-cum a recunoscut-o însuși ministrul-president în această casă cu privilegiul discuțiilor bugetare din anul trecut, excusând procederea guvernului prin aceea, că înseși naționalitățile sunt devin, pentru-că nu se arată demne de binefacerile acestei legi. Ear' onorata casă a ascultat în liniște această declarație a ministrului-president. Domnilor! Aceasta e ceva într-o adevăr grozav! Dacă așa ceva s'ar fi întemplat într'altă țară și într'alt parlament, parlamentul numai decât ar fi tras la răspundere pe un asemenea ministru, care însuși recunoaște, că nu respectază legea. La noi însă e și așa ceva cu puțință. Și adevărat de ce nu? Căci doar' e vorbă de naționalități. Ba încă asemenea declarații de ale ministrului-president sunt în această casă vii aprobate; și e o împregiurare detul de regretabilă, că acesta e unicul obiect, la care seceră ministrul-president aprobarea generală și unanimă a întregii case. Mărturisesc în toată sinceritatea, că mult stimaii conducători ai opoziției moderate încă dau mână de ajutor guvernului în această privință, motivându-i procederea cu necesitatea unității culturii naționale. Domnilor, eu nu știu ce unitate culturală e aceea acolo, unde popoarele statului vorbesc mai multe limbi. Unitatea politică o înțeleg. N'am nimic în contra acesteia, dar' unitate culturală aci nu poate exista, pentru-că mijlocul dezvoltării culturale e limba; progresarea dezvoltării culturale însă numai așa poate exista, dacă statul se îngrijesc în mod suficient de singuraticile limbi, ceea-ce la noi nu se întemplant.

Naționalităților li se mai impută și aceea, că ele vor să creeze nouă raporturi de drept pu-

blic. Aceasta nu e adevărat, deși eu pot aici să declar și aceea, că Sârbii într-o adevăr sunt îndreptățiți la o viață publică deosebită. (Contrațiceri sgomotoase.) Dar' ei nu o pretind aceasta din punct de vedere al poziției lor etnografice, de-oare-ce cestiunea egalei îndreptățiri a naționalităților ei au redus-o cu totul la o cestiune administrativă, — dar' D-Voastre nici acestei dorințe reduce nu satisfacăți.

Sârbii au mai sperat și aceea, că cel dintâi guvern constituțional va prezenta dietei hotărârile așa numitului congres din Martie 1861, în scopul a le face obiectul unei discuțiuni. Aceasta însă nu s'a întemplat. Apoi mai credeau și aceea, că comitatele se vor aronda după naționalități, ceea-ce de asemenea nu s'a întemplat. Când unii dintre Sârbi au făcut pentru aceasta imputări fericitului Francisc Deák, el l'a consolat ȳicându-le, să fie numai cu răbdare, până-ce se vor desființa confiniile și se va forma un comitat curat sârbesc.

Constantin Olay: Când a ȳis-o Francisc Deák?

Mihail Dimitriević: Privatim! (Ilaritate viuă.) Dar' cum am pățit-o și cu aceasta? Nu numai că nu s'a înființat nici un comitat separat din elemente sârbesci, dar' chiar și regimentul, care avea nume sârbesc, s'a dărăburit în cinci părți.

Pe noi însă nu ne desconsiderați numai ca naționalitate, ci chiar și ca indiviți. Așa spre exemplu dela foile politice sârbesci pretindecă o cauțiune îndoită, ceea-ce n'are loc după lege. La tribunale și la autorități foarte ca anevoie li se face dreptate. În cercul meu electoral, păzitorii ordinii au bătut destule-ori pe oameni cu totul nevinovați, în vreme-ce ei au intrat noaptea cu puterea, imediat înaintea ȳilei de alegere, în locuința acestora, spre a-i spăria și a-i reținé dela alegere. În această afacere nici ați, după 3 ani, nu s'a terminat încă instrucția. Dar' chiar și la aplicarea în funcțiuni, d-voastre, unde numai puteți, încungiuțați și desconsiderați pe Sârbi.

Cu un cuvânt nu există nici o binefacere constituțională, de care ne-am pute bucura și noi.

Și această praxă se exercează față cu toate naționalitățile deopotrivă. La bieții Toți nu e destul, că le-ați încuiat scolile, pe care le-au înființat ei cu propriile lor cheltuieli, dar' mai persecutați și pe studenții lor, dacă în oarele libere cutează să cânte cântece toțesci. Nu numai, că ați desființat societatea lor literară „Matica“, dar' mergeți chiar așa de departe, că predați averea privată a acestei societăți altor societăți, care au tendențe diametral opuse, tendențe de a maghiariza.

Prin o astfel de procedere guvernul unguresc ușor poate să ajungă acolo, că pune în joc toate simpatia, pe care și-le-a fost câștigat națiunea maghiară prin liberalismul ei de odinioară.

(Va urma.)

Revistă politică.

Sibiin, 20 Ianuarie st. v.

Ministrii ungari se află ear' în Viena, spre a relua firul negocierilor transacționale deja începute. Diferențele ce există privesc vama pe petrolu și vama pe zahăr și spirt. Negocierile aceste se vor ține, după-cum spun foile vieneze, pe basa unei declarații a guvernului ungar, care ar fi înclinat să se apropie de punctul de plecare al guvernului austriac în ceea-ce privește vama pe petrolu, la cas că i-se vor face concesiuni corespunătoare în ceea-ce privește vama pe spirt. Vom vedé, dacă negocierile de acum vor avé un rezultat mai bun, ca și cele de mai nainte.

Din limbajul foilor maghiare nu se prea vede, că s'ar fi efectuit vre-o apropiere între guvernul austriac și cel ungar relativ la cestiunea petrolului. „Nemzet“ face pe guvernul austriac responsabil pentru nereușirea transacției și scrie:

„Cu o imitare nefericită repetă Austria jocul de acum sunt ȳece ani. Atunci numai partidul guvernamental îngreună transacția, astăzi guvernul favorizează chiar și acele nisuințe, care sunt îndreptate în contra reușirii transacției. Partidul guvernamental de atunci a avut să sufere amar, că nu a vrut să recunoască pretențiunile, care au rezultat din natura monarchiei. Se poate oare crede, ca din evenimentele, ce s'au petrecut acum sunt ȳece ani, guvernul se nu fi luat învătătură? Marea majoritate ce se grupează ați în giurul cabinetului Tisza, acoardă guvernului drepturi mari, dar' îi impune și datorințe mari. Ar fi o mare greșeală a crede, că un guvern, care se bazează pe o

majoritate așa de mare, poate se facă mai ușor concesiuni, ca și un guvern, care de abia se poate susține. În general nu e datorința noastră a ne amesteca în afacerile interne ale Austriei, dar' aceea o scim, că guvernul austriac stă cu parlamentul într-o legătură cu mult mai destrămată, ca și al nostru. Dacă dintre cele două guverne unul poate mai sigur să conțeze la indulgența și flexibilitatea parlamentului, atunci acela nu e guvernul ungar, ci cel austriac. Un guvern, care numai prin concesiuni continue își poate menține majoritatea, trebuie să fie îndoit de bărbătesc și de serios. Numai așa se poate asigura față cu ori-ce atentat nou din partea propriului său partid. Noi sperăm tot binele. Noi credem, că în sfârșit tot va succede transacția între Ungaria și Austria. Dacă însă pre lungă toate opintirile și pre lungă toată speranța tot nu s'ar pute efectui vre-un rezultat, atunci noi cel puțin vom avé conștiința, că pentru aceasta nu Ungaria va fi responsabilă.“

Crisa ministerului ungar încă tot nu s'a resoltat și nu se pare că s'ar resolta cu privilegiul stării ministrilor unguresci în Viena. Starea lucrului se schimbă mereu, și de aci vin în această privință și multele împărtășiri ce își contraȳic. În momentul de față Pestanii țin drept un fapt complinit, că, după încheerea desbaterii bugetare, contele Szapáry va părăsi cabinetul. Dl de Tisza însă nu l'a aflat încă succesor, și se ȳice, că dacă nu-l va succede a afla un înlocuitor pentru contele Szapáry, se va resolta în sfârșit a lua însuși portofoliul finacelor.

Acesta e stadiul de față al lucrurilor; ear' acesta se poate încă de ȳece-ori schimba până-ce se va resolta crisa definitiv.

Nulla dies sine linea! Nici nu începuseră oamenii a se legăna bine în dulcele visuri de pace, în care l'a transpus mesagiul de tron din Anglia și mai mult încă discursul ce l'a rostit lordul Salisbury în casa de sus engleză, și de către Berlin noi nori grei se ivesc pe orizontul politice externe.

Poate că convocarea celor 72,000 rezervisti, spre a se exercita în manauarea pușcei celei noué, în alte vremuri nu da privilegiu la atâtea griji; între împregiurările de față însă un asemenea fapt nu poate rămâné fără comentarii îngrijitoare, mai ales după-ce alte evenimente, ce se petrec deodată cu acesta, îi măresc importanța. Noi însine trebuie să mai lăsăm acum din optimismul, ce-l nutriam față cu lucrurile ce se petrec între Franca și Germania, și mai ales acum, după-ce oficioasele berlineze reflectează ca la comandă, cum nu se poate închipu o pretenie durabilă între Franca și Germania fără înlăturarea generalului Boulanger. Și drept o ilustrare a situației poate servi și împregiurarea, că teme despre septenat a urmat numai decât, ca un sucurs, cestiunea ministrului de războiu francez.

Dacă însă într-o adevăr aceste nu sunt altceva, decât manevre pentru alegeri, apoi domni din Berlin, o mărturisim, prea riscat se joacă cu focul.

Cestiunea bulgară ne ofere deastădată puțin nou. Despre programele, asupra cărora se va pertracta în curând la Constantinopol, se raportează următoarele: Programul bulgar e acesta: Marea adunare națională se va convoca imediat după reîntoarcerea delegațiilor bulgari dela Constantinopol, după ceea-ce regența își va depune mandatul în mâinile camerei și se va forma un minister de coaliție, compus din toate partidele. Numai decât după aceasta se va alege o nouă Sobranie și se va procede la alegerea principelui. Programul rusesc: Schimbarea regenței bulgare în înțeles rusesc, la ceea-ce Rusia va răspunde cu renunțarea la candidatura Mingrelianului; alegerea unei noué Sobranie, căreia Rusia îi va propune un alt candidat de tron, după-ce își va fi asigurat aprobarea marilor puteri. Rusia va numi de ministru de războiu pe un ministru rusesc și va întregi corpul ofițerilor bulgari prin ofițeri rusesci.

La prima privire se cunosc diferențele ce există între aceste două programe, căci ceea-ce pretind Rușii nu stă de loc în raport cu ceea-ce cedează Bulgarii, și așa cu anevoie și credem, că pertractările din Constantinopol vor pute arăta vre-un rezultat favorabil.

— Te învoesci, mamă dragă?

— Încât mă privește pe mine, mă învoesc bucuros, — răspunde aceasta.

Atunci îi spune doamna tinérului ce stă în epistolă și după-ce acesta încă se învoesc, le dă tinerilor binecuvântarea părintească și făcură îndată logodna în toată regula. Prește trei ȳile, pre când cugeta neguțatorul că-l vor spânzura pe Găsitul, acesta se cunună cu logodnica sa și făcură un ospet strălucit.

Oamenii din acel oraș nu se puteau mira destul, cum de fata s'a măritat nefiind tată-seu acasă? și de aceea scorniră câte verȳi-uscate despre tinéra păreche, — căci lumea e rea de gură și tot mai mult scie decât ar trebui.

Când vine neguțatorul acasă, fata îi sare înainte și-i mulțumescă că l'a trimis pe Găsitul de bărbat, lăudându-l, că așa trăesc de bine la olaltă.

Tatăl fetei ce era să mai facă? se făcu a scii și el întreg lucrul și tăcu. Mânia însă, de care fu cuprins pentru fapta aceasta, nu-l lăsa în pace. Se hotărî deci din nou a-l prăpădi cu ori-ce preț și adevărat în felul următor:

Odată se duse la grădină, unde avea și o viiă frumoasă și le porunci păzitorilor, ca după ameaȳi, ori-cine ar cuteza să între în grădină la struguri, să-l pușce ca pe un iepure, căci va răspunde el. Apoi veni acasă și rugă pe gine-

re-seu să meargă la grădină și să-i aducă câțiva struguri. Acesta, se înțeleg, plecă îndată, pentru-că nu scia cu ce scop fu trimis; așteptarea neguțatorului însă nu se împlini, căci păzitorii din norocire tocmai dormiau de ameaȳi și astfel Găsitul, după-ce culesese nise struguri, se reîntoarse acasă întreg și nevătămă; ba încă îi spuse socrului său, că de bine e păzită grădina, căci oamenii dorm toți. Acesta necăjit pe păzitori plecă la grădină, spre a-i pedepsi pentru neascultare, dar' când intră în grădină, păzitorii se pomenesec din somn și așa somnoroși, fără a se uita cine e, l'mi-l culcă o o pușcătură la pământ, precum li-a fost poruncit.

Prin întemplantarea aceasta s'a împlinit pe deplin „ursita Găsitului“, căci acesta puse mâna pe întreagă averea socrului său, de-oare-ce soacra, fiind bolnăvicioasă, nu ceru nimic, decât să o grijească până va trăi.

Prește puțin timp murî și soacra, rămânând tinerii singuri stăpânitori preste averea rămasă și ducend o viață fericită; până când . . . ? — aceasta nu vi-o pot spune, fiindcă nu o știu, și apoi de mințit n'as vré, să minț, de-oare-ce scii ce v'am făgăduit dela început și vreau deci a mă ține de cuvânt.

1/13 Ianuarie 1887.

O cestiune socială în Ungaria.

(Urmare și fine.)

„Noi ținem că societatea maghiară, în ceea ce privește civilizația ei după posturi și funcțiuni, e aproape incorigibilă” — așa dicea tot „Pester Lloyd” în numărul său din 8 Ianuarie n. Și această mărturisire e tot atât de prețioasă ca și ceaaltă, căci la cas, când s'ar îmbunătăți poziția funcționarilor „țeara va avea înaintea sa un sistem de birocrasie nedurabil, a cărui reformare, ar fi imposibilă atât prin slujbă cât și prin finanțele statului”.

Prin aceasta se atinge totodată o altă parte a cestiunii sociale, care parte în expunerile noastre de mai nainte n'a fost amintită.

Dacă în general este un lucru recunoscut, că în Ungaria năpădesce birocrasie, dacă este adevărat, că lucrarea acestei droaie de ampoliați, ar pute fi isprăvită și de mai puțini — de mult mai puțini funcționari, atunci se exprimă prin aceasta totodată, că o mulțime de funcționari nu lucrează în destul.

Zace în desvoltarea aceasta a lucrurilor și un humor al istoriei, cunoscuta glumă, care atât de des se află. Ungaria, țeara *tablabirăilor* cu puțină poftă de scris, un model de țeară a birocrasiei când e vorba de o sumă mare de funcționari. . . .

Ori-cum trebuie luat drept țintă — noi ne folosim earși de cuvintele lui „Pester Lloyd”, cărui nime pe lume nu-i va atribui o „oposiție faclioasă” — „o funcționărimă, care se cuprindă un număr mai mic, însă de o calitate mai bună, pătunsă de o poftă de lucrare mai solidă și cu o salarizare mai bună.

Funcționărimă de acum, trebuie că este nu numai prea mare, ci totodată este și neîndestulitoare în ceea ce privește calitatea și prestațiunile ei de lucrare.

Lui „Pester Lloyd” trebuie că îi stau la dispoziție casuri concrete din funcționărimă mai înaltă, și atunci trebuie că stă rău cu munca, când acela poate scrie astfel:

„Ce lucrează o mare parte din oamenii acestia — aceea o știu mai bine funcționarii stăruitori! Noi voim numai să înregistrăm, că mai există oare pe întregul teren al ocupațiunii civile o clasă, ai cărei membri (zici vorbim numai de majoritatea preponderantă a funcționarilor, — ear' nu de aceia, care își fac datorița) la 2 oare după ameași, după o muncă de 4, cel mult cinci ciasuri, își sfîrșesc lucrarea de preste și, și petrec toată după ameași și toată seara în dulci plăceri ale privatizării? Medicul, care într-o singură noapte e scos de câte șese ori din pat, advocatul, care are de a lupta cu sute de neplăceri, nemai pomenind jurnalistul, a cărui muncă de multe ori se întinde până la meșul nopții — ei toți poartă față cu funcționarii o viață de țilerii. Cum îi merge negocătorului, industriașului, cred că nu trebuie să o spun deosebit. Fiecare om cinstit din clasa aceasta are pe lângă aceste de a se îngrijii și pentru cazul de moarte; funcționarul are însă o pensie de miserabilă, dar' totuși are o pensie, și în bugetul anului acestuia fac numai pensiunile ce le primesc: camera, curtea supremă de finance și 10 ministere suma de 4,989.379 fl. Aici nu sunt socotite pensiunile ce le primesc funcționarii de pe timpul absolutismului, așa încât suma amintită o consumă cele deșce ministere.

„Oare se ne supere pe noi, când Roscher în una din cărțile sale menite pentru întrebuințarea ca manual scolar înregistrează ca pildă cum state semi-barbare își prăpădesc banii, că statul ungar are 10 ministere! Acesta ar fi un capitlu, care ar merita o meditație mai adâncă.

„Ca să ședem cu un cuvânt: funcționarul are leafa unui muncitor și comoditatea unui domn. Contrarul ar fi corect. Noi însă nu aflăm, că funcționarii ar stăruia la această corectă rezolvare. Să se întrebe fiecare membru al ministeriilor noastre: oare nu ar fi de ajuns o treime a funcționarilor de acum, ca să isprăvească lucrurile — presupunând însă, că fiecare își face datorița? Oare nu ar fi de ajuns jumătate din funcționari, dacă oamenii s'ar hotărî să lucreze precum lucrează cetățenii nostri, înainte și după ameași vre-o câteva oare, — se înțelege, pe lângă o remunerație oareș-care?

„Noi credem, că răspunsul la aceasta nu poate fi îndolnic.

„Dealmintrelea — precum șcim noi, — s'au ivit în singuraticile ministere casuri, că anumite posturi de funcționari au fost desolvate, și ear' o sumă de alți funcționari au declarat, că primesc pe lângă o remunerație, ce nu face decât a treia parte din salariul ce-l primiau funcționarii demisionari, că vor efectui în oarele de după ameași lucrarea ce aparținea celor demisionari.

„Dacă vom merge mai departe pe această urmă, vom pute să ajungem frumoase rezultate.

Firește că aici stăm înaintea unei pedeci, ce nu se poate înlătura.

„Funcționarii de acum nu pot fi demisionari, și nimeni nu va primi asupra-și responsabilitatea, dacă o mulțime de părinți și familii vor deveni deodată, și fără vina lor fără pâne.

„Dar' apoi cum e de ajutorat?

„Abstrăgînd de la aceea, că o desființare succesivă a posturilor, așa că devine câte un post vacant prin moartea unui funcționar, sau că acela și-a căutat un alt oficiu, ar merge mult prea încet; mai are încă neocuparea posturilor, dacă este vorba ca aici de vre-o câteva mii, și alte urmări neplăcute. Ani întregi nu se va mai aplica vre-un candidat tînăr; toți aceia cari s'au pregătut în decurs de ani prin grea muncă pentru o specialitate, au rămas înaintea unei „ceștiune sociale”, care ar trebui evitată din considerațiuni față cu funcționarii s'ar ivi din nou între generațiunea ce crește, dacă s'ar părăsi cugetul unei demisionări *en masse* și a unei cassări subită a posturilor. Și aceasta de sigur, că într-o țeară, unde domnesce o lipsă și sărăcie chiar între studenții diferitelor specialități, nu ar fi un câștig.

„Și aici se dovedesce tristul adevăr, că „păcatele părinților” se răsună asupra fiilor.

„Și cu toate acestea trebuie ajutorat!

„Se înțelege însă pe câtă vreme există metoda actuală de guvernare, un ajutor e imposibil. Căci din ce în ce se înmulțesc posturile de funcționari. Să luăm la mână bugetul anului 1887, un buget creat sub cele mai triste împrejurări. Aici vedem aproape în toate ministerele în prima linie o înmulțire a speșelor pentru administrația centrală. Această sporire a speșelor câte-odată de sute, de altădată de mii, ea există și dovedesce apriat tendința, a spori numărul funcționarilor, atât în zile bune cât și în zile rele. „Antaiul moment, când finanțele statului ne vor permite o libertate oareș-care, acest moment se va folosi de sigur, pentru a se crea nouă posturi”, — așa scrie „P. L.”

Încât privește statul, vor rămâne așadar' lucrurile ca mai nainte!

Cronică.

Bal la Archiducele Albrecht. După un timp de mai mult ca 20 de ani, Archiducele Albrecht a dat în 30 Ianuarie n. un bal strălucit, la care au luat parte mai toți membrii casei domnitoare.

Teatrul maghiar din Alba-regală va face și el în curînd banchetă. Se scrie de acolo lui „Pester Lloyd”, că abonamentele nu sînt atât de numeroase, încât să se poată plăti din ele cel puțin coristii. Mulți dintre actori nu au primit salariul de septemăni. Societatea teatrală s'a îndreptat cu o rugare de ajutor către reuniunea de acolo, motivîndu-și cererea, că dacă nu va primi ajutorul cerut, ea e silită să se disoalve.

Teatrul maghiar din Mureș-Oșorheiu încă e aproape de a se discompune. Într-o lună trei teatre maghiare au încetat de a mai funcționa. Apoi mai dăcă cineva, că nu stăm bine cu finanțele și cu magirizarea!

Nenorocire. Cetim în „Luminorul” dela 29 Ianuarie n.: „Dela stațiunea căii ferate din Iosefin, suburbul Timișoarei, ni se comunică, că în 27 Ianuarie dimineața un biet de lucrător din negrijie ajuns în ciocnire cu un locomotiv arangizor și fu greu rănit. Dacă nu era de față medicul din Arad dl Dr. Georgiu Vuia, care tocmai sosise cu trenul din Arad, putea să se întempe un cas catastrofal pentru lucrător. Dl Dr. Vuia însă fiind cel dintău la fața locului oferî numai decât ajutorul seu medical și făcî bandagiul prim, ceea-ce a ajutat mult pe sîrmanul lucrător greu rănit la cap și la spinare.”

Copii bravi. Cetim în „Neue Temesvarer Zeitung” din 29 Ianuarie n.: Ieri seara s'a aprins casa țeranului Pavel Păscu din comuna învecinată Chișeneu. Casa sta deja în flacări, când soția lui Păscu observă, că băiatul ei cel mai mic în vîrstă de 1½ ani a rămas din neabăgare de seamă în leagăn. Nefericita mamă se ruga în genunchi pentru ajutor, dar' nimeni nu voia să intre în casa ardîndă, aproape de a se dărîma. Deodată se iviră doi băieți de cîte 12 ani, Moise și Coicăbă, carealergară în curtea casei. Mulțimea se uita uimită la ei. Încercarea de a intra prin ușa casei nu a succed, căci aceasta era deja în flacări. Dar' tinerii viteji nu-și perdură curagiul. Ei săriră prin fereastră în odaia plină de fum. Cu îngrijire și teamă aștepta mulțimea să sosească tinerii eliberatori, când deodată mama băiatului dădu un țipet de bucurie. Ea observă mai antău cum eliberatorii băiatului stăruiau a străbate prin fum și foc și cum ei păriți de foc aduceau în brațele lor băiatul scăpat. Copilul a rămas nevătămat de flacări, ear' băieții au fost arși la tălpile picioarelor și la mâni. După vre-o câteva minute se dărîmă casa și formă o ruină de cenușă și jar.

Ușurarea în comunicațiune. Guvernul României a ridicat revisia medicală și măsurile profilactice ordonate în contra călătorilor din Austro-Ungaria.

Institutul meteorologic din București face cunoscut următorul fenomen: În ziua de 12 (24) Ianuarie la ora 5 și 30 minute după prînd a avut loc în partea de sus a Moldovei un fenomen meteorologic foarte curios pentru timpul de iarnă. Se scie, este adevărat, că în timpul iernii atmosfera este încărcată cu mai multă electricitate decât în timpul verei, cu toate aceste în acest din urmă anotimp au loc cele mai multe descărcări electrice ale atmosferei și numai rare-ori acest fenomen se întîmplă în timpul iernii. În ziua și ora indicată mai sus, un nor încărcat cu electricitate, descărcându-se pe linia telegrafică în punctele Rădăuți, Dara bani etc., a produs oare-care accidente. Astfel la Rădăuți descărcarea trecînd prin aparate a ars guta-percha la partea din sîrma legăturii aparatelor. La Darabani descărcarea a fost așa de puternică, încât parapețele grafice arun-cau schintie, comulatură părea a grîs. Telegraful electrisat era aprins așa, că nu putea isola liniile.

Othello de Verdi. „Othello” e titlul operei celei mai nouă a renumitului compozitor italian Verdi. În privința aceasta se raportează următoarele: „Cu mare încordare se așteaptă nu numai în Italia, ci în întreaga lume artistică prima reprezentație la „Scala” din Milano a operei Othello de Verdi. În onoarea lui Verdi și a „harapulii din Veneția” vor peregina mii de Italiani și străini la Milano, spre a pute lua parte la primele reprezentațiuni ale operei Othello. Ippolito Valeta scrie în ziarul „Fanfulla della Domenica” următoarele despre născerea acestei opere: Îndemnul pentru compunerea partituri l'a primit Verdi, când a condus el în persoană *ruquiem*-ul seu în „Scala” din Milano într-o reprezentație ținută în fa- vorul păgubiților prin inundare din Ferrara. După reprezentația *requiem*-ului dădu Verdi un prînd la care au fost chemați cei 4 solisti de cîpetenie și vre-o cîteva din amicii sei, între cari și Faccio și Ricordi. Acestia provocară pe mîiestru la o nouă lucrare. Verdi refușă, la ce soția lui reflectă, că numai o dramă de la cei Shakespeare ar fi în stare să excite o atracție deosebită asupra soțului ei, ca să facă o nouă compoziție. Cîteva oare după aceasta, d-nii Faccio și Ricordi bătură la ușa lui Boito, ear' două zile după acestea trimiseseră Boito lui Verdi o șemă pentru înscenarea lui Othello. Aceasta șemă era strict ținută după Shakespeare... și Verdi o primi. De atunci, Giulio Ricordi provocă și de cînd pe Verdi cît și pe Boito, a începe lucrul plănuit, și apoi lucrul început să îl sfîrșească. An de an, la sărbătorile Crăciunului, trimitea Ricordi lui Verdi un harap format din ciocolată, mai antău mai mic, apoi tot mai mare în raport cu lucrarea lui Verdi. Acum „harapul de Veneția” e terminat, și Ricordi nu a nevoit a-i aduce lui Verdi aminte să lucreze, prin un harap de ciocolată.

„Lui „Wiener Abendblatt” i-se scrie din Milano: Reprezentația nouă opere a lui Verdi a suferit o amănare neplăcută, și dacă merg bine lucrurile, nu se va pute ține înainte de 2 Februarie n. Pentru a cura pe tenoristul Tamagno repede de o durere de gît, i'a prescriș medicul seu o cură de iod, s'a înșelat însă în dosă, și cura cu iod a avut drept urmare că i-s'a dus toată pielea de pe gît și umeri. Tamagno s'a recreat, și astăzi în 24 Ianuarie n. a putut lua parte la o probă, cîntă însă numai cu jumătate de glas. Verdi se bucură de o frescheță nespusă; cărunțul mîiestru conduce însuși probele și de cîte dela 12½ până la 5 oare seara. După o cercetare mai adâncă, reprezentația lui „Othello” nu durează mai mult de 2 oare 12 minute. Dacă se mai iau în considerare și obișnuitele pauze lungi, reprezentația va dura numai 3 oare și nu va începe decât la 8½ oare spre marea supărare a tuturor raportatorilor de ziare. Cei mai mare taină domnesce asupra opului; nimeni nu-i este permis a participa la probe, și la dorința lui Verdi, membrii consiliului comunal, care au un drept vechiu de a participa la probele generale, au renunțat la acest drept. Compositura libretului și plăcie extrasului pentru pian se află sub lăcat; toate extrasele din corectură, se controlează ca bancnotele din nou tipărite, și după-ce sînt întrebuințate se nimicesc. Verdi, libretistul Boito, mîiestrul de capelă Faccio și editorul Ricordi, își țin tiragiurile lor de perie, singurile, cari există ca nisce diamante. Exemplarele tipărite vor fi terminate în 27 Ianuarie, dar' nu se vor vinde pînă în ziua reprezentațiunii. Boito a simplificat și acomodat drama operei într'un mod de tot genial; în dialog sînt unele pasuri cuvînt de cuvînt din scrierea lui Shakespeare. Decorațiunea e bogată și se bazează pe studii făcute mai cu seamă în arsenalul din Veneția.”

Acordatorul pianului lui Bethoven. În Vesoul (Francia) a murit cel mai bîtrîn și totodată cel mai renumit acordator de pian Iosif Fouconnet. El acordă odinioară pianul lui Bethoven, precum și pianele lui Meyerbeer și Rosini.

Varietăți.

(O moștenire de 640 milioane.) Sub acest titlu cetim în „Tablettes des Deux-Charentes” următoarele:

În 1676, un Francez, anume Thiéry, muri la Veneția, după-ce depuse la banca acestui oraș o sumă de deșce milioane, pe care nimeni nu o reclama, și care devenind din ce în ce mai mare, prin capitalizarea dobîndei, formă mai tărîu o sumă enormă.

În fine, sub directorat, Bonaparte primi ordinul de a reclama fondurile, cari aparțineau

supușilor francezi. El le reclama și par'că le și primi. Dealmintrelea, viitorul împărat se servi de ele pentru trebuințele urgente ale armatei. Statul este deci astăzi debitorul familiei Thiéry, și pentru-că se prezintă moștenitori foarte autentici trebuie ca să se țină seamă de reclamațiunile lor. Când se calculează, la ce cifră se ridică, în 1887, o avere, care, în 1676, era de 10 milioane, ajungem la ceva fantastic.

Printre moștenitorii autentici, un dîar a citat familia Dupleix, ai cărei membri îndestul de numeroși locuiesc la Plassac (cantonul și arondismentul Blaye). Informațiunile sigure permit de a adăuga, că familia Dupleix din Plassac nu este alta, decât familia Duplais din Saintes, al cărui nume se scrie Duplx în acte redigate în limba latină.

Primul Dupleix, care s'a stabilit la Monturel, comună în Plassac, lîngă Blaye, a fost Isosif, fiul lui Antoniu Duplais, moare la Saint-Vivien în Saintes. Acest Isosif Duplais avea mai mulți frați și surori, între cari Eutrop Dupleix, fost ofițer de marină, fost comandant al bateriilor insulelor Reunion, primar în Nieullés-Saintes, strămoșul a două persoane foarte cunoscute la Rochefort: Léonie Duplais, autorul „Nebulo-selor” și al „Figurilor maritime”, și Antoniu Duplais, peisagist.

Capitalul, care trebuie întors astăzi moștenitorilor Dupleix, se urcă la 640 milioane.

Acum se discută afacerea și se asigură, că cei doi moștenitori sînt cu totul în drepturile lor.

(Într'un salon.) D-na X... foarte cochetă de felul ei, are acum preste 50 de ani. Se vorbește despre moravurile sociale, în privința că-rora d-na X... se grăbesce să dăcă:

— Eu, vă asigur că moravurile s'au îmbunătățit foarte mult... Puteți să dăcăți ce veți voi... Vedeți pe strade. Acum douăzeci de ani nu puteam să fac un pas, fără-ca vre-un domnișor să se iee după mine... Astăzi, vă mărturisesc, că pot să merg foarte liniștită pe stradă, fără să mai întălnesc nici unul, care să se țină după mine!

Din public.*)

Convocare.

Onor. membri ai „Societății de lectură română din Sibiu” se convoacă pe calea aceasta la adunarea generală, ce se va ține Duminecă în 6 Februarie a. c. la 4 oare p. m. în localul societății. (Strada Cisnădiei nr. 7.)

(Comitetul.)

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesce răspunderea.

Servicii telegrafice

al

„TRIBUNEI”.

Budapesta, 1 Februarie n. Cu privilegiul unei pertractări disciplinare la opera reg., intendantul contele Keglevich a dispus să fie scos din sală prin poliști deputatul Komjathy, care funcționa ca apărător.

Casa deputaților. Dep. Györy (stînga extremă) interpelează asupra incidentului la pertractarea disciplinară dela operă; dînsul cualifică procederea intendantului de nesresabilă. Ministrul-president răspunde, că trebuie înainte de toate să cerceteze afacerea cu de-amănuntul înainte de ce ar aduce o decisiune definitivă. După aceea urmează desbaterea specială a bugetului, și se votează preliminarul guvernamentului din Fiume.

La titlul „Fondul de dispoziție” declară Babeș, că sobolii aceia, de care ministrul-president a vorbit în anul trecut, nu există; există însă *agents provocateurs*, nutriți din fondul de dispoziție, cari ațită agitația în contra naționalităților și produc neliniște și ceartă. Oratorul doresce, ca ministrul-president să cunoască odată în persoană pe acei oameni cari, susținuți din fondul de dispoziție, sfîrșesc o lucrare agitatoare, precum aceasta nici odată nu s'a încercat sau doar' s'a exercitat din partea naționalităților. Apoi s'a votat titlul neschimbat.

Viena, 1 Februarie n. După scriile diarelor se așteaptă convocarea delegațiunilor pe luna lui Martie, dacă nu se lămuresce situația până atunci.

Paris, 1 Februarie n. Camera a votat la cererea ministrului-president Goblet cu 301 contra 208 voturi restabilirea în buget a creditelor pretinse pentru canonici. După aceea s'a înconvîntat bugetul de cult. Înainte de sedință se vorbea, că dreapta vrea să propună ridicarea resortului postal ceea-ce ar fi îndemnat pe cabinet să pună cestiunea de cabinet. Incidentul n'a avut loc.

Redactor responsabil: Aurel Popa.

Extrase din foaia oficială.

Edicte:

A se insinua pretensiunile în 45 de zile:
— la rămasul după: Lazar Crocna (din Cuied); Ioan Faur (din Bêrsa) și după Vanu Verșigan (din Aldesci), — la jud. cerc. din Buteni;
— la rămasul după: Ioan Ardelean; Andreiu Adam și după Maria Flora, — la trib. reg. din Oradea-mare;
— la rămasul după Nicolae Nicoară (din B.-Comloș), la trib. reg. din Chichinda-mare;
— la rămasul după Dimitrie Vonțiu, la trib. reg. din Oradea-mare;
— la rămasul după George Grozea, la trib. reg. din Brașov.

Citațiuni:

— Toader Totoiu, a cărui ubicațiune nu scie, se provoacă a se insinua într'un an la trib. reg. din Oradea-mare.
— Dionisiu Pogoni, a cărui ubicațiune e necunoscută, se provoacă a se înfățișa pe 25 Februarie a. c. la trib. reg. din Zălau.
— Nicolae Ladarin (din Turnișor), a cărui ubicațiune nu se scie, se provoacă a se insinua pe 10 Februarie a. c. la jud. cerc. din Sibiu.

Concursuri:

— Un post de practicant de drepturi la trib. reg. din Brașov. — A se adresa în 3 săptămâni la presid trib. reg. de acolo.
— Un post de vice-notar la judecătoria cerc. din Cehul-Silvaniei. — A se adresa în 2 săptămâni la presid. trib. reg. din Zălau.

Extrase bisericesci-scolare.

Posturi vacante.

— Postul de paroch gr.-or. în Căinel, protopresbiteratul Zarandului (Archidieceșă), cu un venit anual de 402 fl. 40 cr. — A se adresa până la 27 Februarie n. la respectivul oficiu protopresbiterat în Brad (cotton Hunedoarei).
— Postul de învățător gr.-or. în Săcărâmb, protopresbiteratul Geoagiului II (Archidieceșă), cu un salariu anual de 366 fl., cuartir și lemne de încălzit. — A se adresa până la 29 Februarie n. la respectivul oficiu protopresbiterat în Săcărâmb (Nagy-Âg).

Bursa de Budapesta

din 31 Ianuarie st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 6%	95.75
" " hârtie " 4%	87.05
" " hârtie " 5%	147.50
Imprumutul căilor ferate ung.	
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	95.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	114.—
Bonuri rurale ung.	103.—
" " " cu cl. de sortare	103.—
" " " băntăne-timișene	103.—
" " " cu cl. de sortare	103.—
" " " transilvane	102.50
" " " croato-slavone	—
Despăgubire pentru dițina ung. de vin	98.50
Imprumut cu premiu ung.	116.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	120.—
Renta de hârtie austriacă	78.50
" " argint austriacă	79.—
" " aur austriacă	108.—
Losurile austr. din 1860	—
Acțiunile băncii austro-ungare	860.—
" " de credit ung.	283.25
" " " austr.	273.90
Argintul	—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	102.—
Galbeni împărătești	5.96
Napoleon-d'ori.	10.08
Mărci 100 imp. germane	62.60
Londra 10 Livres sterlingi	127.80

Bursa de Viena

din 31 Ianuarie st. n. 1887.

Renta de aur ung. 6%	96.95
" " hârtie " 4%	88.15
" " hârtie " 5%	146.25
Imprumutul căilor ferate ung.	
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	96.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	126.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	115.50
Bonuri rurale ung.	103.60
" " " cu cl. de sortare	103.60
" " " băntăne-timișene	103.60
Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare	103.60
" " " transilvane	103.60
" " " croato-slavone	104.50
Despăgubire pentru dițina ung. de vin	—
Imprumut cu premiu ung.	116.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	120.50
Renta de hârtie austriacă	78.55
" " argint austriacă	80.50
Renta de aur austriacă	109.20
Losuri austr. din 1860	—
Acțiunile băncii austro-ungare	861.—
" " de credit ung.	283.50
" " " austr.	275.70
Argintul	—
Galbeni împărătești	6.—
Napoleon-d'ori.	10.08 1/2
Mărci 100 imp. germane	62.57 1/2
Londra 10 Livres sterlingi	127.60

LOTERIE.

Tragerea din 1 Februarie st. n.

Sibiu: 7 65 80 30 4.

Cursul pieței din Sibiu

din 31 Ianuarie st. n. 1887.

Hârtie-monetă română	Cump. 8.35	vënd. 8.40
Lire turcesci	11.25	11.35
Imperiali	10.25	10.35
Ruble rusesci	1.16	1.17

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 30 Ianuarie st. n. 1886.

Renta amort. (5%)	Cump. 93.—	vënd. 94.—
" Rur. conv. (6%)	86 1/4	87 —
Act. de asig. Dacia-Rom.	—	—
Banca națională a României	—	1005 —
Impr. oraș. Bucuresci	34.—	36.—
Act. de asig. Națională	—	—
Credit mob. rom.	—	—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	—	—
Schimb 3 luni	25.13 1/4	—
Societ. const.	—	142 1/2
Aur	17 1/2	17.85

Economic.

Sciri din ramura de asigurantă.

„Societatea de asigurare din Viena“ (Wiener Versicherungs-Gesellschaft) și „Institutul de asigurare de viață și de rente din Viena“ (Wiener Lebens- und Renten-Versicherungs-Anstalt), înființate în anul 1881 cu un capital de acții de

cinci milioane floreni

vêrsat pe deplin, societăți ce deja de mai mulți ani operează în țerile jumătății austriace a imperului și acolo se bucură de cea mai bună reputațiune, și-au extins cercul lor de activitate și asupra țerilor coroanei ungare; în scopul acesta și-au înființat o direcțiune-sucursală pentru Ungaria cu reședința în Budapesta, pentru a cărei conducere au fost câștigați: dl Ladislau de Tisza, deputat dietal, ca director, și dl Iosif de Ágoston, ca înalt funcționar activ în decurs de 20 de ani la societatea „Erste ungarische allgemeine Assekuranz-Gesellschaft“, în calitate de secretar general.

Direcțiunea-sucursală pentru Ungaria a întreprins deja cu energie și cu deplină cunoscință organizațiunea diferitelor agenturi principale, ceea-ce cu mulțumire o putem constata și pentru care vorbește și fapta, că conducerea acelora s'a încredințat unor persoane cu cea mai mare influență și pe deplin vrednice de încredere.

După-cum se aude, ca reprezentant al societății pentru Brașov figurează dl Ioan Königes, ear' ca secretar e numit dl I. Putzker.

Aceste societăți de asigurare, ce dispun de fonduri însemnate, după cât scim în urma premiilor lor pe cât se poate de ieftin stabilite, sunt pe deplin capabile de concurență față cu alte societăți de asigurare, și, după-ce și bunele nume în general cunoscute ale conducătorilor acelor societăți ofer garanții corespunzătoare pentru punctuoasa și conșciențioasa constatare și rebonificare ale pagubelor provenitoare, sperăm cu toată încrederea, că aceste societăți, care acum își încep operațiunile în patria noastră, vor dobândi un considerabil stock de comerț și încrederea marelui public o vor justifica pe deplin.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvrie 1886.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiu				
	Tren mixt	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren omnibus		Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren omnibus	Tren mixt	Tren omnibus	Tren de persoane						
Viena	11.10	7.40			Bucuresci			7.30		Viena	11.10	12.10		Teiuș		11.24	2.40		Copșa mică		2.02	3.55		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	Predeal			1.14		Budapesta	8.20	9.05		Alba-Iulia		12.19	3.59		Șeica mare		2.29	4.22		
Szolnok	11.05	4.05	5.40	9.26	Timiș			1.45		Szolnok	11.20	12.41		Vințul de jos		12.30	4.22		Loamneș		3.04	4.57		
P. Ladány	2.02	5.45	5.58	11.40	Brașov			2.32		Arad	4.10	5.45		Șibot		1.01	4.51		Ocna		3.30	5.23		
Oradea-mare	4.12	6.58	8.30			4.16		7.47			7.04	4.30	6.—	Orăștia		1.32	5.18		Sibiu		3.50	5.43		
Várad-Velenceze		7.03	9.14	1.52	Feldioara	5.02		8.24		Glogovaț	7.22	4.43	6.13	Simeria (Piski)		2.31	6.15							
Fugyi-Vásárhely			9.24	2.—	Apatia	5.43		8.51		Gyorok	7.58	5.07	6.38	Branicica		2.52	6.35		Ocna		9.55	11.14		
Mező-Telegd					Ágostonfalva		6.15	9.14		Pauliș	8.17	5.19	6.51	Ilia		3.23	7.02		Loamneș		10.20	11.39		
Rév		7.33	10.19	2.34	Homorod		7.06	9.51		Radna-Lipova	8.36	5.41	7.10	Gurasada		3.55	7.28		Șeica mare		10.48	12.07		
Bratca		8.54	11.38	3.18	Hașfalău		8.52	11.03		Conop		6.09	7.37	Zam		4.08	7.40		Copșa mică		11.11	12.30		
Bucia			12.18	3.41	Sighișoara		9.31	11.26		Bérvava		6.28	7.55	Soborșin		4.44	8.11							
Cucia			12.54	4.01	Elisabetopole		10.16	12.—		Zam		7.25	8.42		5.30	8.46								
Huiedin		8.58	1.57	4.26	Mediaș		10.57	12.29		Gurasada		8.01	9.12	Bérvava		6.27	9.33							
Stana		9.28	3.11	5.08	Copșa mică		11.19	12.44		Ilia		8.54	9.41	Conop		6.47	9.53							
Aghiriș			3.40	5.27		11.31		12.49		Branicica		8.55	9.58	Radna-Lipova		9.06	7.28	10.27	5.58					
Ghirbău			4.15	5.50	Micăsasa		11.52	1.05		Deva		9.19	10.17	Pauliș		9.26	7.43	10.42	6.18					
Nădășel			4.36	6.02	Blaj		12.31	1.34		Simeria (Piski)		9.51	10.42	Gyorok		9.46	7.59	10.58	6.38					
			4.58	6.24	Crăciunel		12.48	1.46		Orăștia		10.35	11.07	Glogovaț		10.21	8.28	11.35	7.13					
			5.26	6.43	Teiuș		1.51	2.19		Șibot		11.11	11.37	Arad		10.38	8.42	11.39	7.30					
Cluj	11.—			7.08	Aiud		2.18	2.39		Vințul de jos		11.43	12.—	Szolnok		9.17	12.31							
Apahida	11.19			7.36	Vințul de sus		2.48	3.01		Alba-Iulia		12.18	12.29	Budapesta		2.32	5.12							
Ghiriș	12.33			9.16	Uioara		2.56	3.08		Teiuș		12.36	12.46	Viena		6.—	8.20							
Cucerdea	1.06			10.—	Cucerdea		3.14	3.22				1.29	1.41			3.—	6.05							
Uioara	1.13			10.09	Ghiriș		4.01	3.56																
Vințul de sus	1.20			10.19	Apahida		5.28	5.10																
Aiud	1.41			10.48		5.56		5.30																
Teiuș	2.10			11.34	Cluj		6.31	6.03	8.—															
Crăciunel	2.35			12.12	Nădășel		6.52	6.21	8.36															
Blaj	2.48			12.30	Ghirbău		7.08		9.02															
Micăsasa	3.20			12.52	Aghiriș		7.23		9.32															
Copșa mică	3.41			1.52	Stana		7.50		10.11															
Mediaș	4.—			2.18	Huiedin		8.12	7.14	10.51															
Elisabetopole	4.35			3.03	Cucia		8.52	7.43	12.16															
Sighișoara	5.10			3.59	Bucia		9.10		12.50															
Hașfalău	5.37			4.28	Bratca		9.29		1.21															
Homorod	7.02			6.16	Rév		9.41	8.22	2.02															
Ágostonfalva	7.43			6.44	Mező-Telegd		10.24	8.48	3.06															
Apatia	8.11			7.46	Fugyi Vászrhely		10.43		3.38															
Feldioara	8.41			8.25	Várad-Velenceze		10.53		3.54															
Brașov	9.21			9.15	Oradea-mare		11.—	9.13	4.05															
Timiș	1.55					11.15	9.18	10.55																
Predeal	2.53				P. Ladány		1.09	10.38	5.17															
Bucuresci	3.28				Szolnok		3.29	12.20	5.25															
					Budapesta		6.38	2.15	7.45	10.—														
					Viena		3.—	8.—	6.05															

Nota: Numerii încuadrați cu linii groase însemnează oarele de noapte.

Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiu				
	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren omnibus	Tren mixt	Tren omnibus	Tren de persoane						
Viena	11.10	12.10		Teiuș		11.24	2.40		Copșa mică		2.02	3.55		
Budapesta	8.20	9.05		Alba-Iulia		12.19	3.59		Șeica mare		2.29	4.22		
Szolnok	11.20	12.41		Vințul de jos		12.30	4.22		Loamneș		3.04	4.57		
Arad	4.10	5.45		Șibot		1.01	4.51		Ocna		3.30	5.23		
	7.04	4.30	6.—	Orăștia		1.32	5.18		Sibiu		3.50	5.43		
Glogovaț	7.22	4.43	6.13	Simeria (Piski)		2.31	6.15							
Gyorok	7.58	5.07	6.38	Deva		2.52	6.35							
Pauliș	8.17	5.19	6.51	Branicica		3.23	7.02							
Radna-Lipova	8.36	5.41	7.10	Ilia		3.55	7.28							
		6.09	7.37	Gurasada		4.08	7.40							
Conop		6.28	7.55	Zam		4.44	8.11							
Bérvava		7.25	8.42	Soborșin		5.30	8.46							
Soborșin		8.01	9.12	Bérvava		6.27	9.33							
Zam		8.34	9.41	Conop		6.47	9.53							
Gurasada		8.55	9.58	Radna-Lipova		9.06	7.28	10.27	5.58					
Ilia		9.19	10.17	Pauliș		9.26	7.43	10.42	6.18					
Branicica		9.51	10.42	Gyorok		9.46	7.59	10.58	6.38					
Deva		10.35	11.07	Glogovaț		10.21	8.28	11.35	7.13					
Simeria (Piski)		11.11	11.37	Arad		10.38	8.42	11.39	7.30					
Orăștia		11.43	12.—	Szolnok			9.17	12.31						
Șibot		12.18	12.29	Budapesta			2.32	5.12						
Vințul de jos		12.36	12.46	Viena			6.—	8.20						
Alba-Iulia							3.—	6.05						
Teiuș		1.29	1.41											
Simeria (Piski)—Petroșeni					Petroșeni—Simeria (Piski)					Reghinul-săs.—Oșorheiu—Cucerdea				
Simeria	11.21	2.42		Petroșeni		6.10	10.07		Reghinul-săs.		4.45		6.10	
Streiu	11.58	3.25		Banița		6.53	10.48				6.34		8.—	
Hațeg	12.46	4.16		Crivadia		7.37	11.25		Oșorheiu		6.56	12.15	10.20	
Pui	1.37	5.11		Pui		8.20	12.05				7.16	12.35	10.39	
Crivadia	2.24	5.58		Hațeg		9.01	12.42				7.40	12.58	11.02	
Banița	3.05	6.40		Streiu		9.52	1.22				8.03	1.19	11.23	
Petroșeni	3.37	7.12		Simeria		10.31	1.58				8.37	1.49	11.53	
Arad—Timișoară					Timișoară—Arad							8.51	2.02	12.06
											9.08	2.18	12.22	
Arad	6.05	5.48		Timișoară		6.25	5.—				9.40	2.46	12.50	
Aradul nou	6.33	6.19		Mercizifalva		7.19	6.02							
Németh-Ságh	6.55	6.44		Orczifalva		7.46	6.32							
Viaga	7.29	7.16		Vinga		8.15	7.02							
Orczifalva	7.55	7.47		Németh-Ságh		8.36	7.23							
Mercizifalva	8.14	8.08		Aradul nou		9.11	8.01							
Timișoară	9.03	9.02		Arad		9.27	8.17							
Ghiriș—Turda					Turda—Ghiriș					Uniedoară—Simeria (Piski)				
Ghiriș	9.26	4.19		Turda		8.29	3.10							
Turda	9.47	4.40		Ghiriș		8.50	3.40							

Nota: Numerii încadrați cu linii groase înseamnă carele de noapte.